

Trykksår i eit samfunnsperspektiv – spørsmål frå ein samfunnsmedisinar ?

Ass. direktør Geir Sverre Braut
Statens helsetilsyn
Bergen, 14. februar 2008

- Ein samfunnsmedisinsk tenkemåte
- Byggjer på klinisk kunnskap, jf. føregåande innlegg

- Kva er omfanget av fenomenet i befolkninga ?
 - Insidens: talet på nye tilfelle per tidseining
 - Prevalens: talet på sjuke personar til ei kvar tid
- Korleis er årsakskjedene ?
 - For eksempel kva er årsak når ein døyr av komplikasjonen?
- Effekt av tiltak ?
 - Kva er akseptert som effekt ? Også "mjuke" fenomen ?
- Korleis tenkjer ein om kostnader ?
 - Og kven er det sine kostnader ?

- 30.000 pasientar får trykksår kvart år i Noreg
 - D.v.s. 50 – 60 % av eit standard årskull
 - Er dette ulike menneske, eller kan nokon bli talde fleire gonger?
- 60.000 personar døyr av komplikasjonar til trykksår kvart år i USA
 - D.v.s. 1 av 5000 innbyggjarar, altså nær 1000 døde/år i Noreg
 - 4x trafikkdøde, <2x sjølvdrap
- 1 % av helsetenestekostnadene i Nederland
 - Konservativt anslag gir då ca 700 millionar kroner/år i Noreg
- Prevalens i ulike (langtids)pasientgrupper: 5 – 30 %

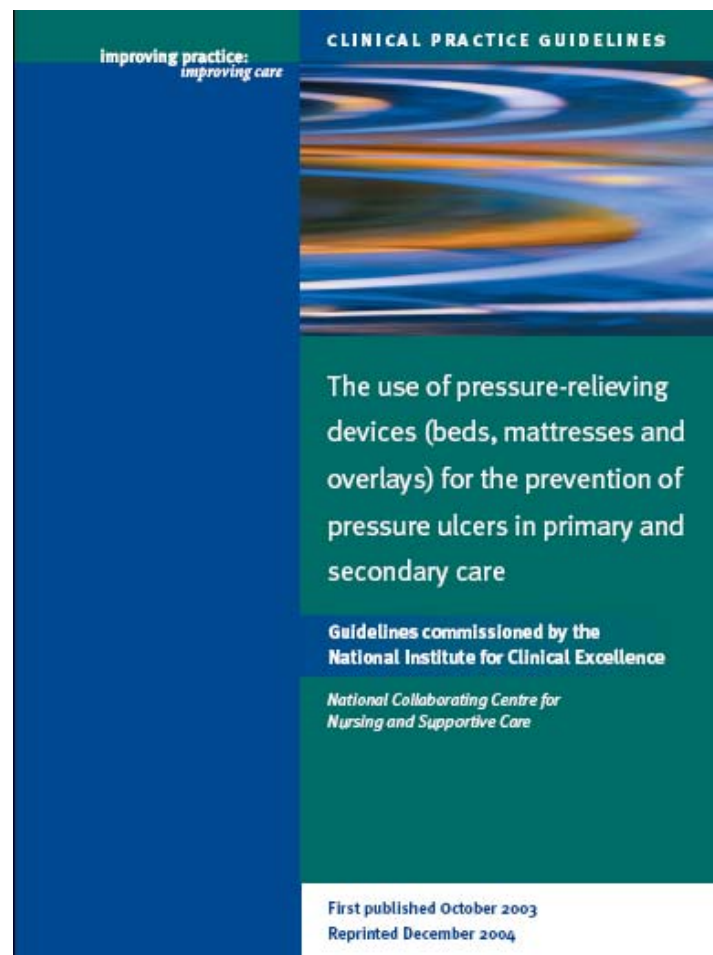
Nyttig publikasjon

<http://www.nice.org.uk/nicemedia/pdf/cg007fullguideline.pdf>

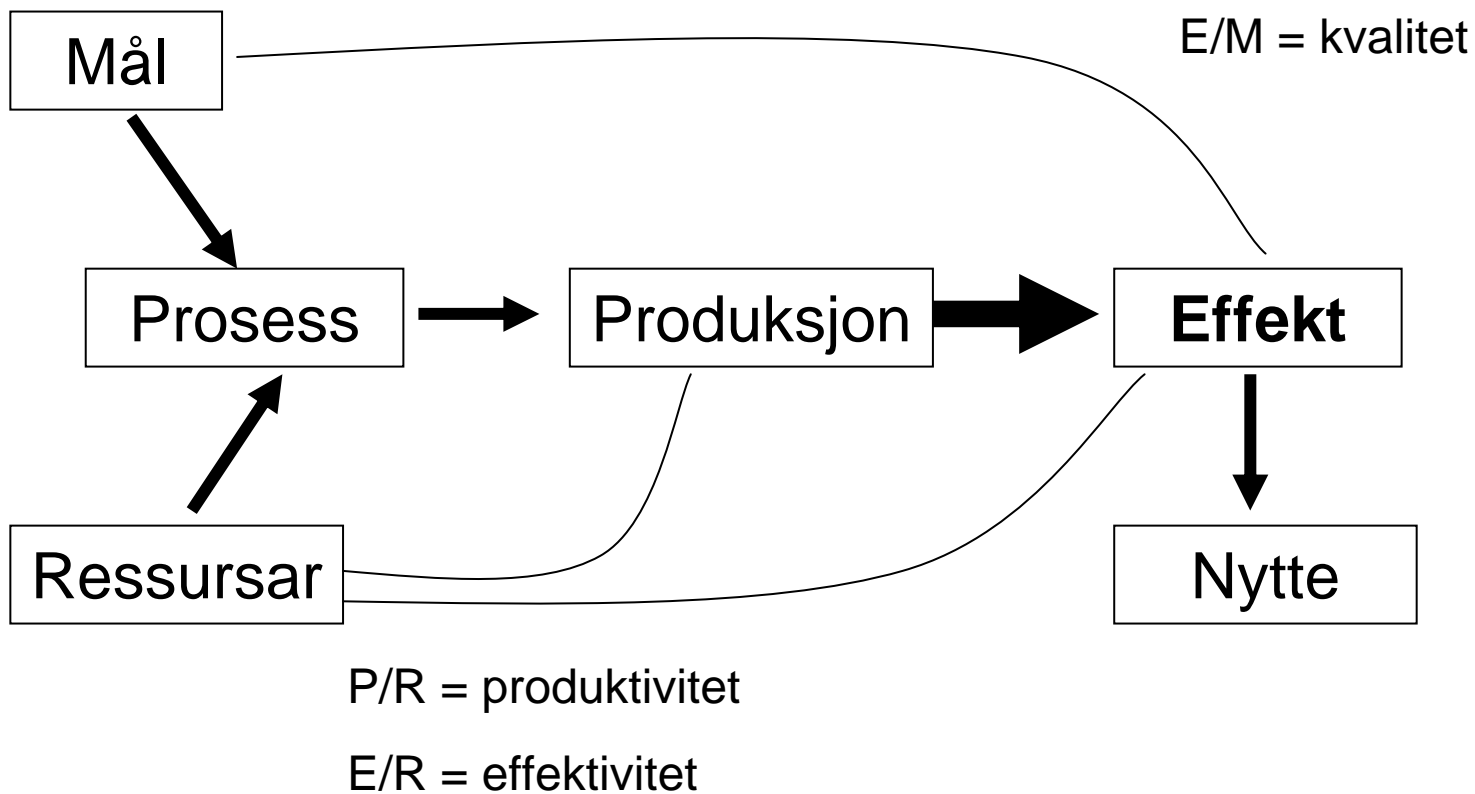
Greitt metodeoversyn

Gode analysemodellar

Og innhaldet tyder på at det finst tilgjengelege kliniske metodar som ligg i langt lågare prisdivisjonar enn det biletet som samfunns-kostnadene byr fram !

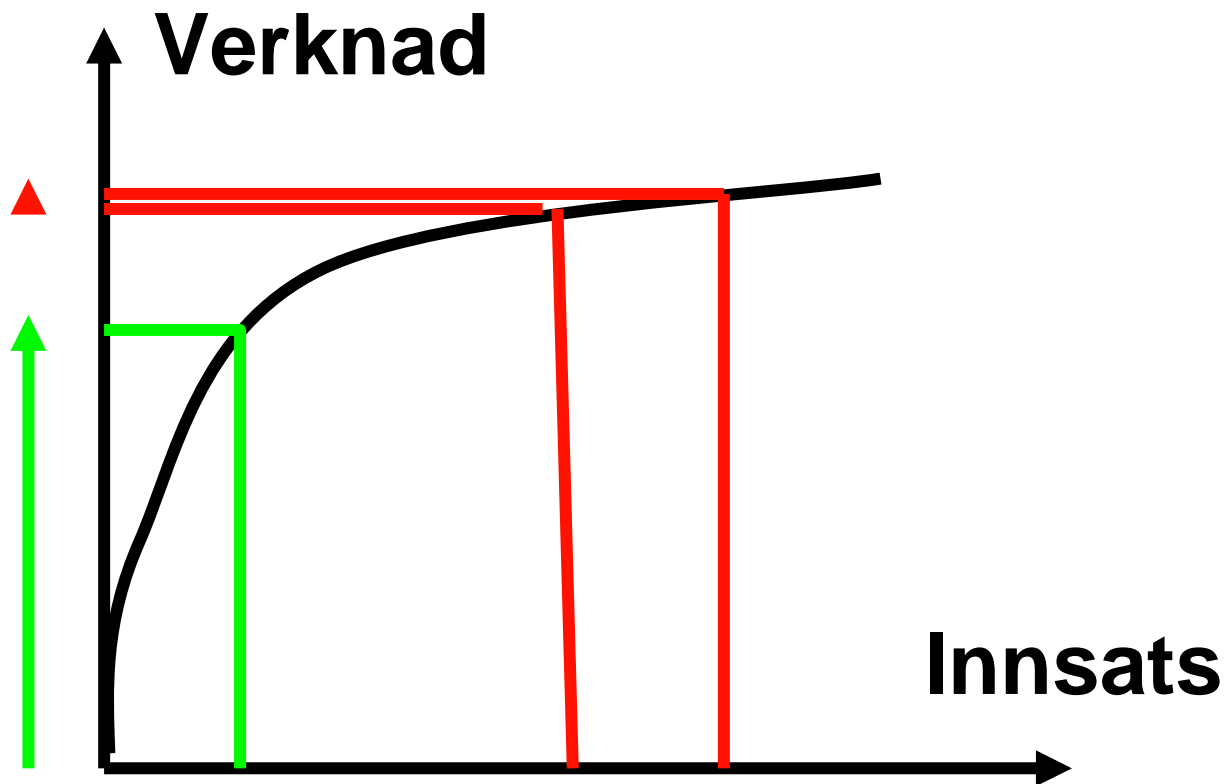

Kva er effektivitet ?

Marginalkostnad

- ein økonomisk tenkemåte som gjeld meir enn pengar

- Trykksår er utan tvil eit omfattande helseproblem
- Kostnadene knytte til dette er store
 - OBS Ikkje berre "helsetenestekostnader"!
- Det er grunn til å tru at det finst ei rekkje behandlings- og ikkje minst førebyggingstiltak som både har klinisk effekt og er lite kostnadscrevande
-og likevel er satsinga svak!
- To vegar vidare ?
 - Vere tydeleg når det gjeld leiting etter tiltak med effekt, og minst like tydeleg når det gjeld å avvise tiltak utan effekt
 - Sjå på trykksår både som **problem**, og som **indikator på problem**
(Kvalitetsindikator lokalt/nasjonalt?; IPLOS?)